

Sovjetiska fartygs närvaro

Kartbilden på sid 33 i den stora rapporten om marinövningen (1953-02-26) ger en översiktsskild av fartygslägena den 13 juni 1952. Tillsammans med de föregående sidorna innehållande pejllistor ger kartbilden en tydlig illustration av hur vanskligt det kan vara att fästa alltför stor tilltro till de dåtida pejlrresultaten. Av 25 redovisade fartygslägen är endast 12 baserade på pejlkruss, resten är enkelbärningar.

För den här frågan är det mest intressant vad som går att säga om fartygslägen inom en tidsperiod fram till kl 1500. Då återstår av totalt 25 fartygslägen endast nio stycken, som faller inom den tidsperioden. Vidare är av dessa nio lägen endast fem stycken baserade på pejlkruss. Ett krysspejlat fartygsläge söder om Ventspils bortfaller, då det var långt från händelsernas centrum. Således återstår då endast fyra krysspejlingar inom den aktuella tidsperioden. Övriga lägen är baserade på enkelbärningar inom den definierade tidsperioden, som i kombination med avskärande enkelbärningar *utanför* tidsperioden bildat underlag för bedömningen av de på kartbilden utritade fartygslägena. Fyra lägen kan då förmodas vara hyfsat säkra, medan enkelbärningarna av naturliga skäl ger ett mycket dåligt underlag för positionsangivelser.

Resonemanget ovan kan sammanfattas i tabellform som nedan.

Objektstyp	Objekt (med relativa FRA-beteckningar)	Tid	Pejlkruss	Enkelbärning i riktning (från pejlstation)	Avst från nedslaget (enl kartbild)
Myndighet	C ÖM	1444 1457		N Undva (Ronneby)	Ca 120 sjömil
	Sjöbevakningsmyndighet Ö73	1224	Ca 14 sjömil W Undva		Ca 80 sjömil
	Ventspils sjöbevakningsstab	1358	N5820 E2100		Ca 40 sjömil
Ubåt	Ubåt N41	1302		S Dagerort (Lovön)	Ca 100 sjömil
	Ubåt N45	1328	N5840 E2150		Ca 100 sjömil
Sjöbevakning	Patrullbåt P79	1220	SW Kihelkonna		Ca 80 sjömil
	Patrullbåt R97	1225		W Undva (Lovön)	Ca 55 sjömil
Minsvepare	Minsvepare V04	1251		S Dagerort (Lovön)	Ca 90 sjömil

Avståndsmässigt närmast kommer Ventspils sjöbevakningsstab, som två och en halv timme efter haveriet befann sig ungefär 40 sjömil från nedslagsplatsen. Tidsmässigt närmast haveriet, ungefär en timme efteråt, kommer sjöbevakningsmyndigheten samt två patrullbåtar som då låg på avstånd på ca 55 sjömil respektive 80 sjömil.

Slutsatsen blir att det inte finns några uppgifter om att några sovjetiska fartyg befann sig i nedslagsområdet vid tiden för haveriet eller vid något senare tillfälle. Med tanke på att pejlunderlaget är magert och i alltför stor omfattning bygger på enkelbärningar, om än från olika pejlstationer men med stor tidsdifferens, så går det emellertid därmed inte att utesluta möjligheten av att sovjetiska fartyg kan ha befunnit sig i området under aktuell tidsperiod. Frågan förblir i grunden obesvarad.